

Európa földrajza II.

- Törökország és Ciprus-

Pecsmány Péter

Tudományos munkatárs

Földrajz-Geoinformatika Intézet

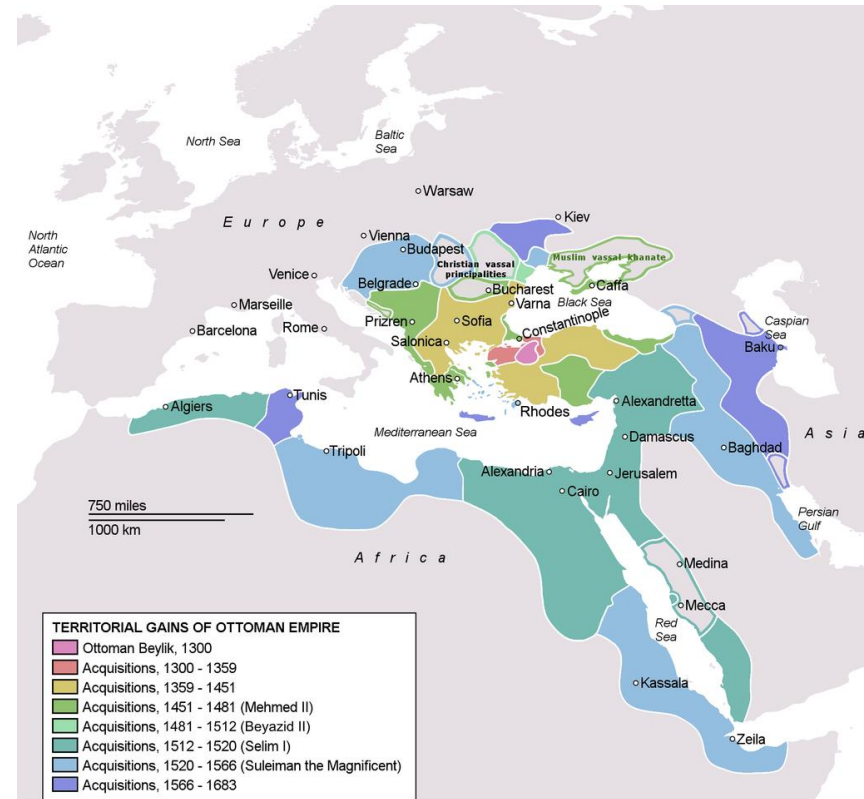
ecopeter@uni-miskolc.hu

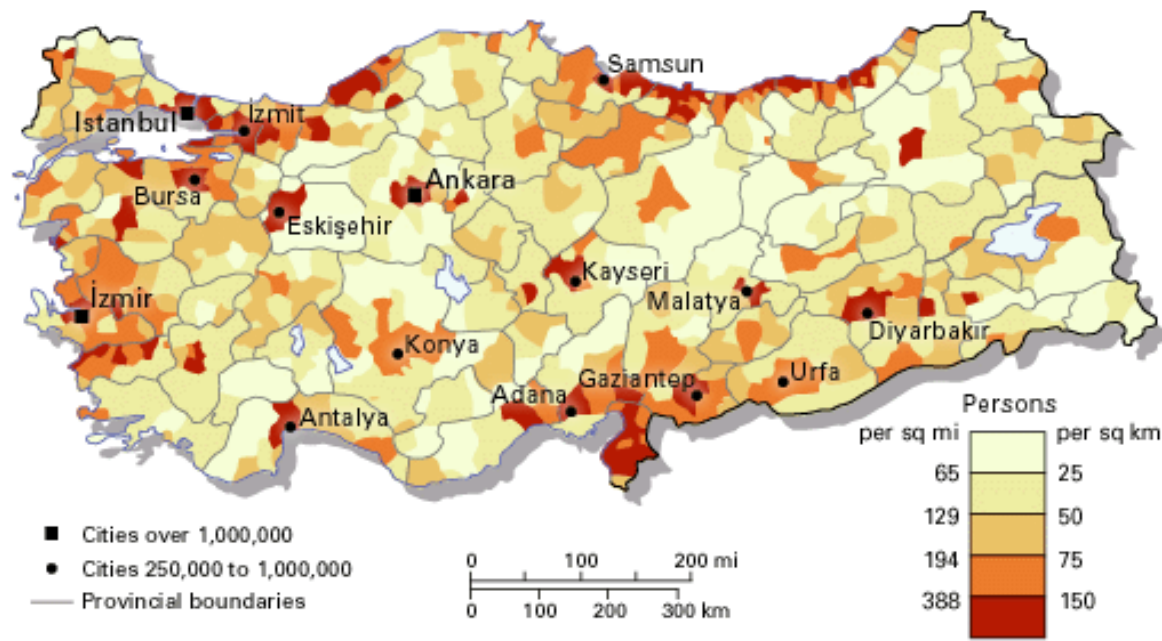

1.

Törökország

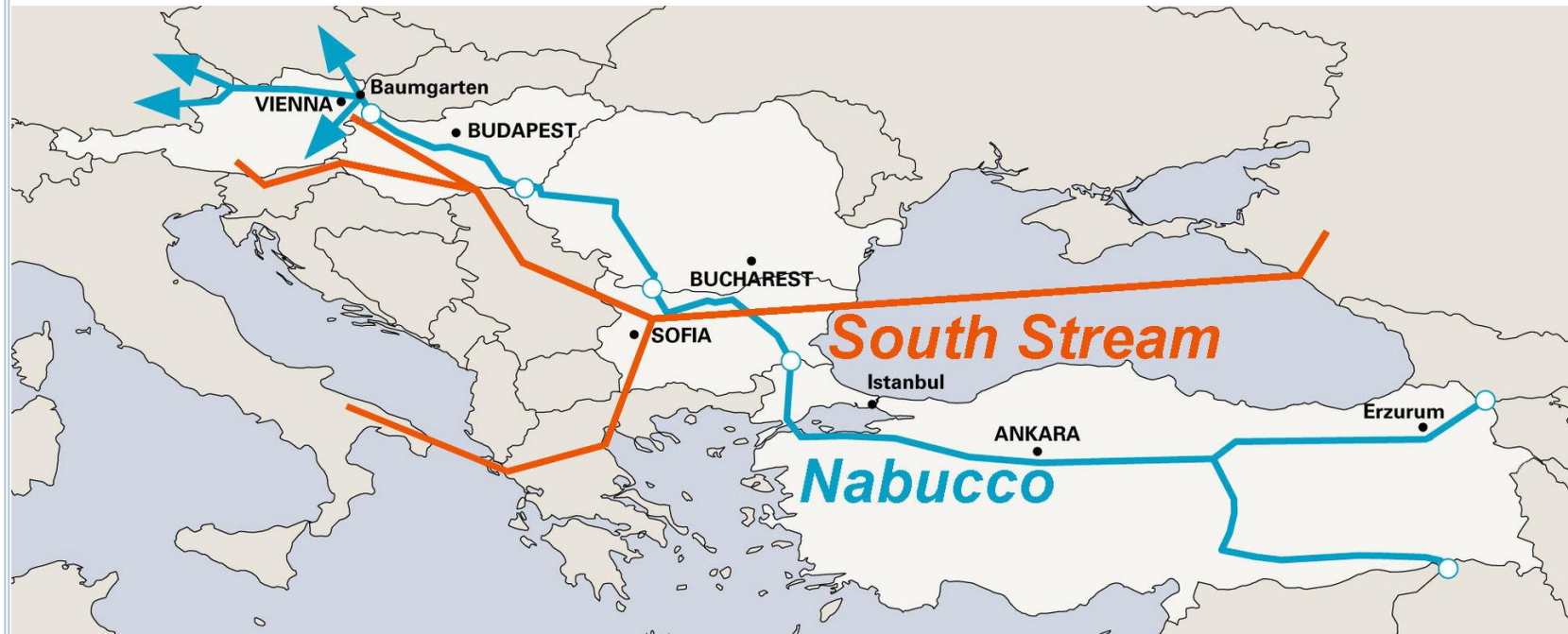
Törökország

Ankara

Az ország fővárosa. Kulturális, oktatási és közigazgatási központja. Kemal Atatürk, minden törökök atyja emelte fővárosi rangra a most 3,7 millió lakosú várost. Ennek oka az volt, hogy ez a település sokkal jobban védhető volt, mint Isztambul. Hagyományos kereskedelmi területen, vásárvonalon alakult ki. Fővárosi funkciói mellett (kormányzati székhely, pénzügyi központ) napjainkban egyre fontosabb ipara is, amelyben megtalálhatóak a gépgyártás, vegyipar, fa- és papíripar, élelmiszeripar és a magasan kvalifikált munkaerőt igénylő iparágak is. A környező területekről érkezők munkalehetőséget keresnek a városban és legtöbbször a város körüli bódévárosokban telepednek le, amelyek rontják Ankara összképét.

Törökország

Edirne (Drinápoly)

Helyzeténél fogva fontos határváros, jelentős forgalommal. Főként mezőgazdasági tevékenysége emelkedik ki. Környékén legnagyobb mértékben napraforgót, gabonát és cukorrépát termesztnek.

Törökország

Tekirdağ (Rodostó)

Magyar vonatkozású település. Itt raboskodott II. Rákóczi Ferenc többek között Mikes Kelemennel. 1940-ben a rodostói Rákóczi-ház mása épült fel Kassán. Iparában a környék fontosabb növényei a napraforgó és a gyapot.

Törökország

Isztambul (Konstantinápoly)

Lakossága megegyezik hazánkéval, elővárosaival együtt ugyanis 10 millió ember lakja ezt a két kontinensen elterülő metropoliszt. Ez az ország legjelentősebb kikötője és legnagyobb idegenforgalmi központja is egyben. Az ország művelődési, kereskedelmi és ipari központja. Jelentős a magasan kvalifikált munkaerőt igénylő iparágak aránya. Ezek közül kiemelkednek az elektronikai iparágak, valamint a gyógyszergyártás és a nyomdaipar. Közlekedésföldrajzi jelentőségét nem csak a Boszporusz adja, hanem az is, hogy innen indul az egyes számú főút, valamint az egyes számú vasútvonal is az ország belseje felé.

Törökország

Izmit

A török hadiflotta támaszpontja, sokoldalú ipara van, melyből kiemelkedik a kőolajra épülő olajfinomítás és vegyipar, valamint a gépipar, ami a hadászati gépek gyártását jelenti főként.

Törökország

Bursa

Fontos élelmiszeripari város, amely egy termékeny alföld közepén helyezkedik el. Jelentős textilipara évszázados múltra tekint vissza, napjainkban a műszás termékek előállítása fontos. A XX. század második felétől folyamatosan telepedtek le itt a nagy autógyártó cégek, minek hatására mára a „török Detroit” néven szokták emlegetni a települést.

Törökország

Izmir

A legforgalmasabb török exportkikötő. Míg Isztambulban a befelé érkező forgalom jelentős, itt a kifelé áramló termékeket rakják hajóra. Ipára rendkívül széles spektrumú, a vaskohászatától kezdve, a vegyiparon át a textiliparig és az élelmiszeriparig minden megtalálható a városban. Mezőgazdaságában a füge- és a mazsolaszőlő termesztése a vezető szerep.

Törökország

Antalya

A „Török Riviéra” központja. Jelentős idegenforgalmat bonyolít le a település és környéke. Ezenfelül főként a mezőgazdaságban találunk megélhetést az itt élők, aminek fő terméke a búza, a szezám és a déligyümölcsök.

Törökország

Eskisehir

Vásárvonalon kialakult település. Fontos közlekedési csomópont, mind a vasút-, mind az úthálózatban jelentős szerepet tölt be. Iparában az élelmiszer- és építőanyagipar játssza a vezető szerepet. Mindkettő helyi nyersanyagokra támaszkodik. Legjelentősebb termesztett növényei a búza és a cukorrépa.

Törökország

Eregli

Komoly nehézipari tevékenységgel rendelkező város legjelentősebb iparága a vaskohászat. Iparából kiemelkedik még a szénre települt vegyipar, valamint a cementgyártás is. Mezőgazdaságában a kukoricáé a vezető szerep.

Törökország

Konya

Vásárvonalon alakult ki, fontos mezőgazdasági területen helyezkedik el. Jelentős a gabona (elsősorban búza), déligyümölcs, a szőlő és a cukorrépa termelése. Ezekre jelentős élelmiszer- és cukoripar települt. Emellett kiemelkedik a helyi állattartásra épülő textilipara, valamint a higanybányászata.

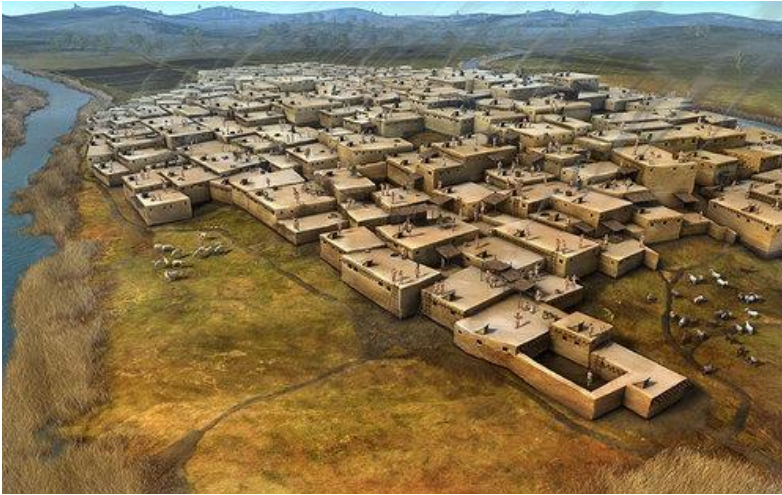

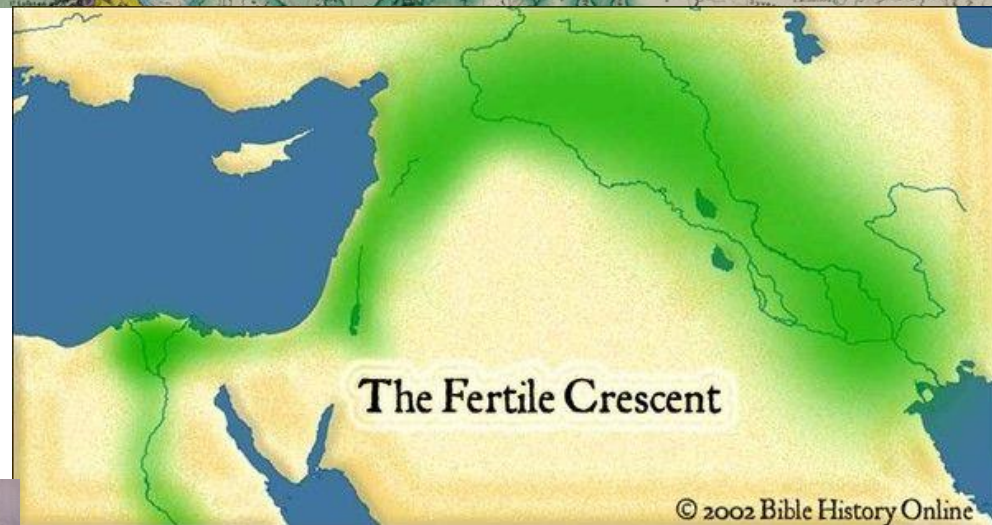
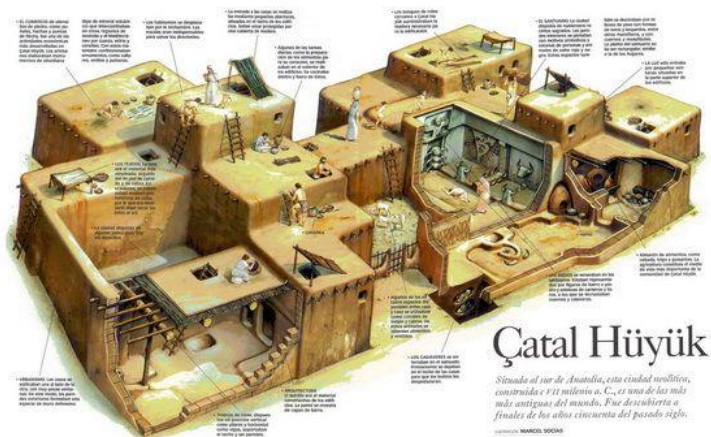
Törökország

Çatal Hüyük

Híres, Kr. e. 7. évezredből származó újkőkorszaki település Törökországban, a Konya-síkság búzamezői közt, Konya várostól délkeletre, mely most régészeti lelőhely. A levantei térség ún. PPNB régészeti kultúrájával körülbelül egy időben létezett. A régészek eddig 14 réteget tártak fel, amelyek összesen elérik a mintegy 15 méteres vastagságot.

Törökország

Kirikkale

A török szárazföldi hadiipar legnagyobb bázisa. Teherautókat, nehézfegyvereket, robbanóanyagokat gyárt, valamint ipari gépeket, berendezéseket.

Törökország

Samsun

Az ország legforgalmasabb Fekete-tengeri kikötője. Ebből adódóan jelentős a halfeldolgozása és a konzervipara. Kikötőjén keresztül kapja rézkohászatának alapanyagát, a rézércet. A kohászat melléktermékeire műtrágyagyártás települt. A környező vidékek nyersanyagait dolgozzák fel dohány- és faipari üzemei, valamint cementgyára.

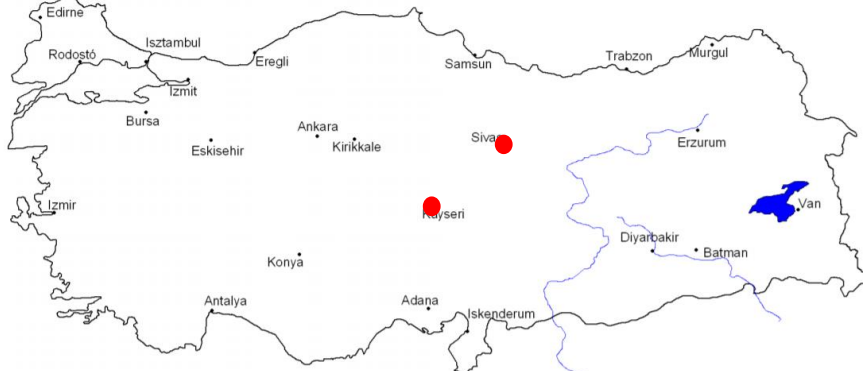

Törökország

Sivas, Kayseri

Egymástól mintegy 200 kilométerre helyezkednek el, azonban kialakulásuk és mai arculatok meglehetősen hasonló. Mindkét város a vásárvonalon jött létre, mindkettő jelentős szerepet tölt be a mai török közlekedési hálózatban. Fontos a gabonatermelés, a gépgyártás, valamint a fa- és papíripar mindkét településen. Kayseri annyival emelkedik Sivas fölé, hogy jelentősek a gépgyártás mellett a gépipar egyéb ágai és textilipara is.

Törökország

Adana

Jelentős textilipari központ. Elsősorban pamutipara számottevő, nehéziparából kiemelkedik autóbushgyára. Fontos mezőgazdasági terület az Adanai-alföld, ahol búzát, szezámot, gyapotot, rizst, valamint déligyümölcsöket termesztenek.

Törökország

Iskenderum

Itt (és Mersin városánál, Iskenderumtól nyugatra) futnak ki a partra a keletről érkező kőolajvezetékek. Ennek köszönheti ipara fellendülését, amelyben a vaskohászatnak és gépgyártásnak, valamint a halászatnak és feldolgozóiparnak van jelentős szerepe.

Törökország

Trabzon

Fontos Fekete-tengeri kikötő, jelentős halfeldolgozással és élelmiszeriparral, amelyben jelentős szerepe van a gyümölcsstermesztésnek, valamint a földimogyorónak. Ipari növényei közül a legfontosabb a dohány.

Törökország

Murgul

Jelentős rézérc bányája van, amelyre rézkohászat települt. Az egyik legjelentősebb tea előállító az országban, ezen felül fontos a fa- és papíripara is.

Törökország

Diyarbakir

Környékén jelentős mennyiségű acélötvözt és rézércet bányásznak, azonban sokkal fontosabb gyapottermelése, valamint az, hogy Délkelet-Anatólia legnagyobb városa és az országrész központja. Ősi település, amely a Tigris egyik átkelőhelyénél alakult ki.

Törökország

Batman

Jelentős az ércbányászat, de a legfontosabb a kőolajkitermelés. Mezőgazdaságában a gyapotnak van a legnagyobb szerepe, amelyet a Tigris öntözött teraszain termesztenek. Újabban egyre nagyobb szerepet kapnak a városba frissen letelepült autógyárak is

Törökország

Van

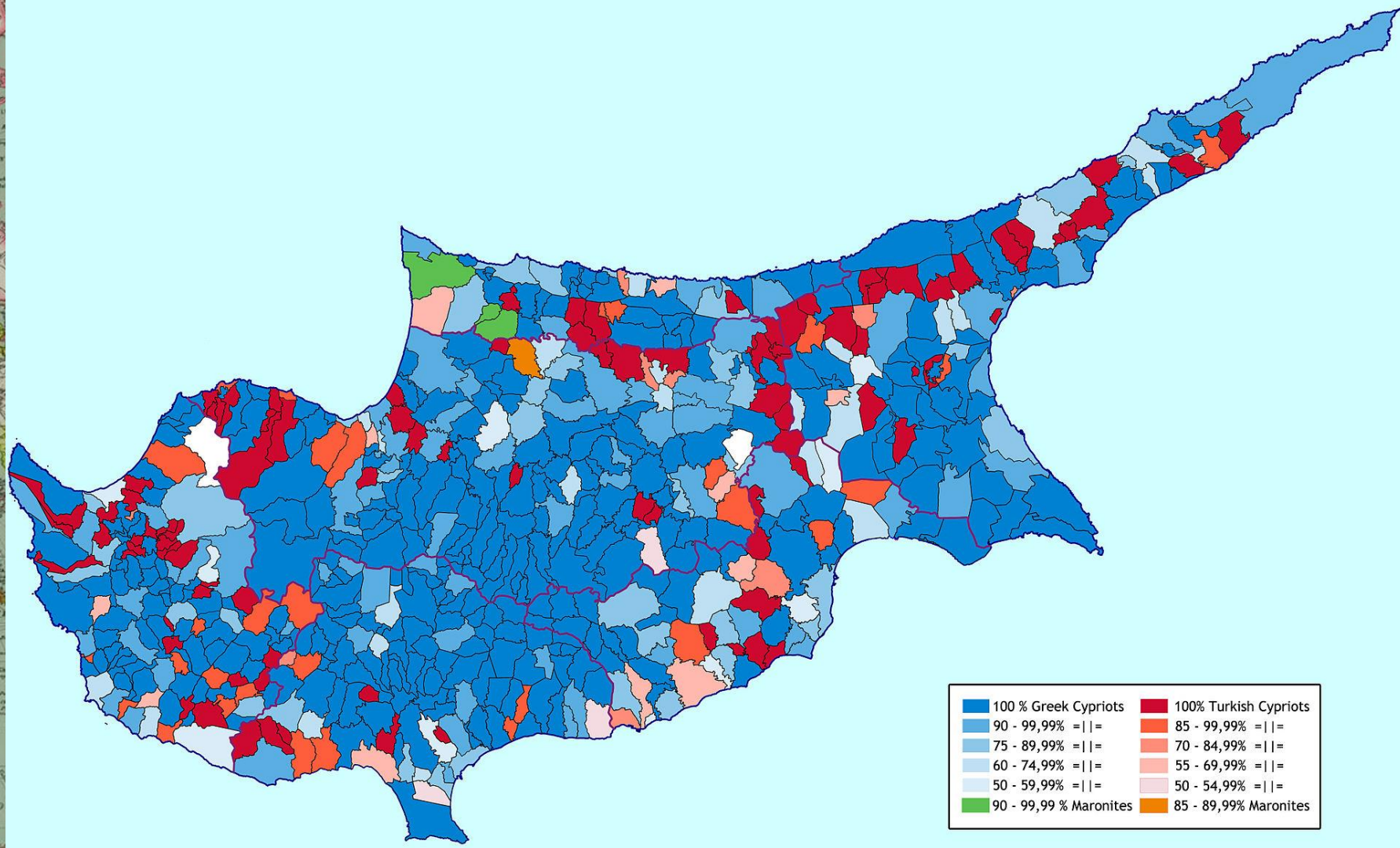
Közlekedésföldrajzi szempontból fontos település, az Irán felé vezető vasútvonal utolsó jelentős törökországi megállóhelye. Iparára az élelmiszeripar és az építőanyagipar a jellemző. A legszárazabb területe az országnak, ezért a juhok és kecskék adják a legfontosabb alapanyagát az élelmiszeriparnak.

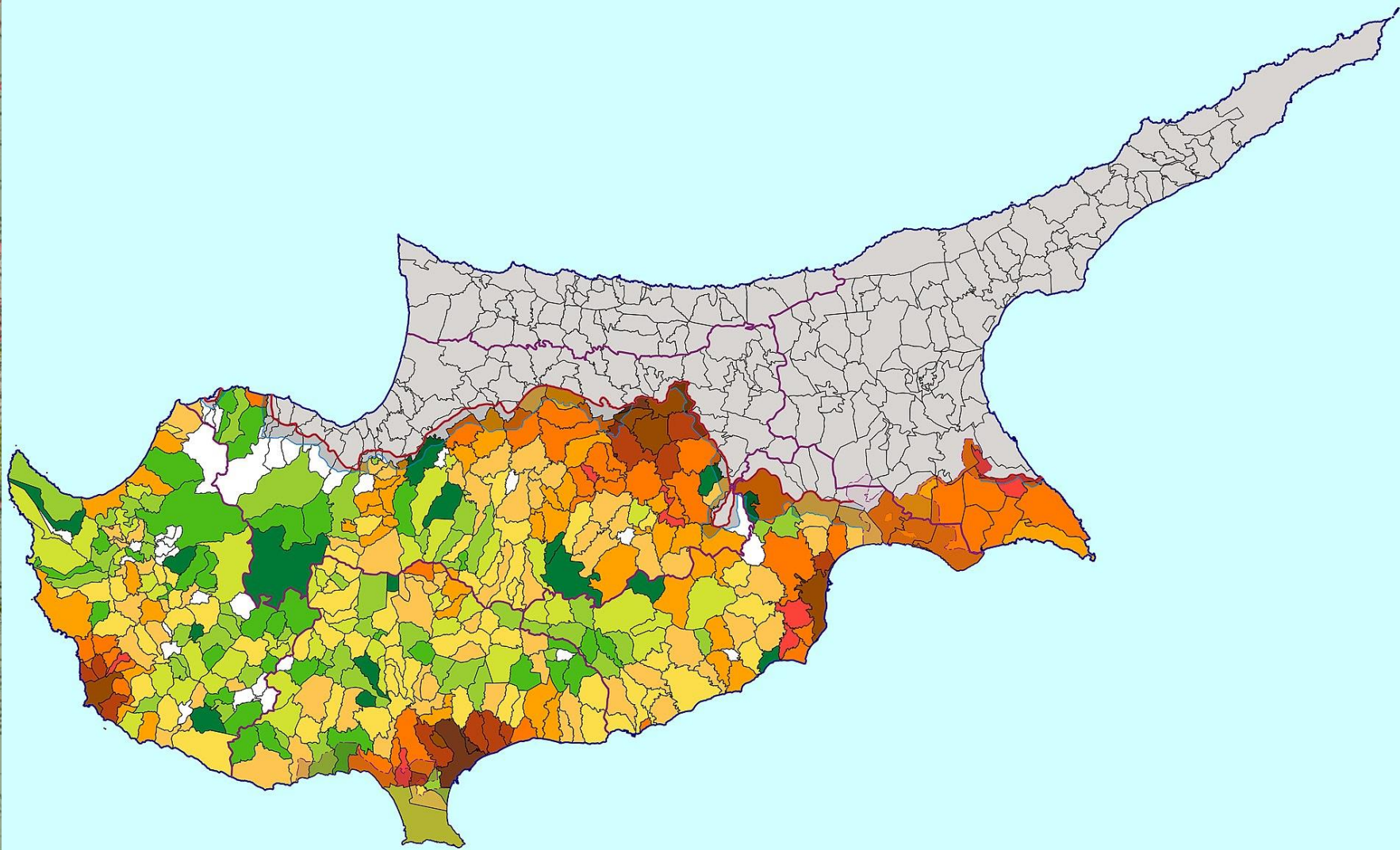

2. Ciprus

Ciprus

Nicosia

Az ország fővárosa. A gazdaság irányítója. Jelentős gyümölcs- és gabonatermő terület központja, fontos az élelmiszeripar. Legjelentősebb bevételi forrása az idegenforgalom és a kedvező adózási feltételek miatt ide települő cégek adója. A sziget északi része török megszállás alatt van déli része 2004. május elsejétől tagja az Európai Uniónak.

Ciprus

Larnaca

Nemzetközi repülőtere van, az idegenforgalom legjelentősebb bázisa.

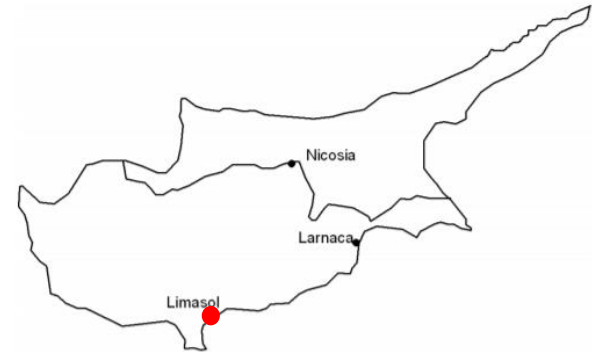

Ciprus

Limasol

A legnagyobb kikötőváros. Itt található a nehézipar is. A szigeten bányászt és az exportált színesércet dolgozzák fel.

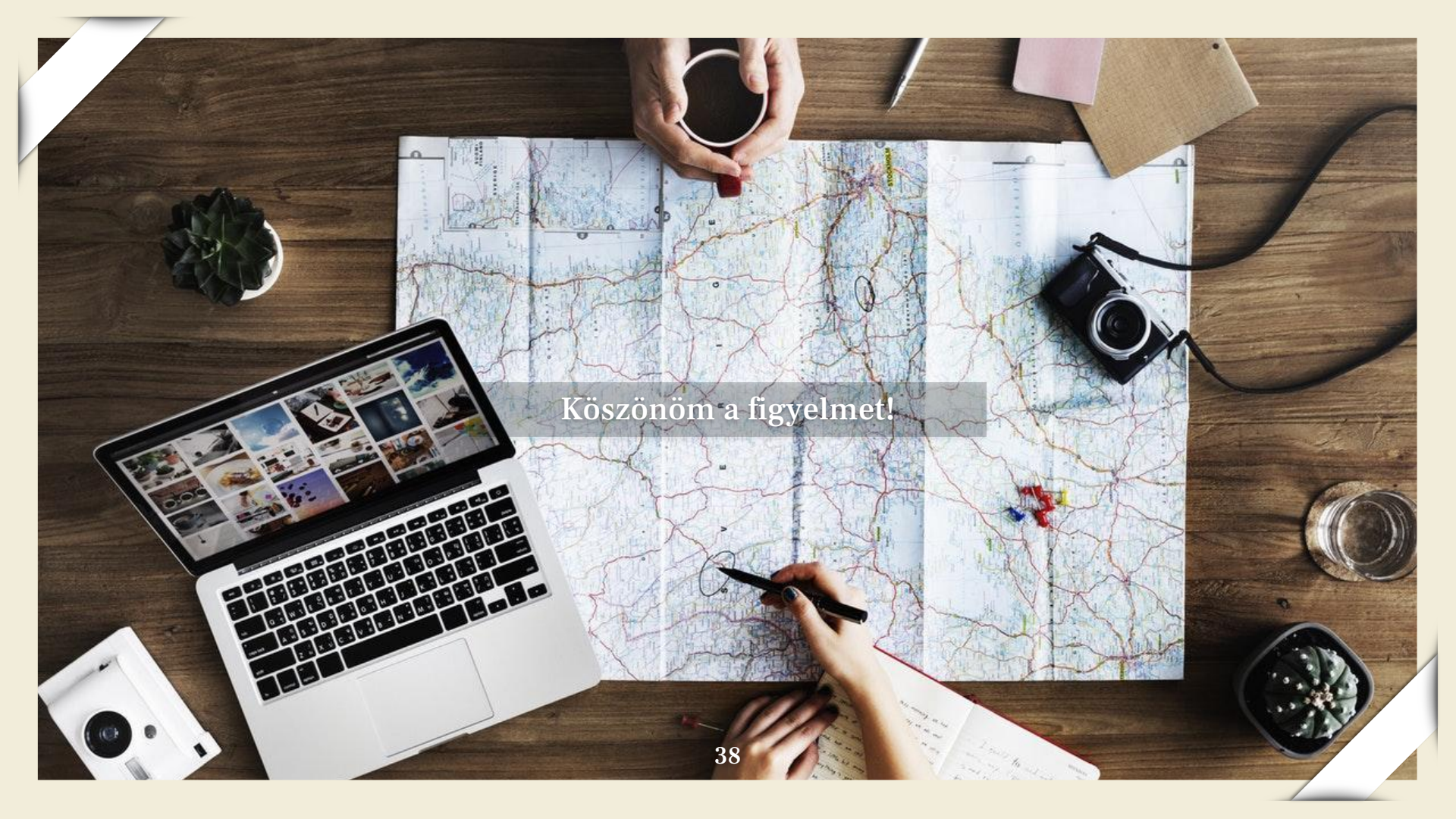

Gondoljuk ezt végig:

Isten azt mondta a fehér ruhás fickónak, hogy ihat bort, de nem házasodhat.

A fekete ruhás fickónak meg azt mondta, nem ihat bort, de annyi felesége lehet, amennyit akar.

A top-down view of a wooden desk. In the center is a large, unfolded map of Europe. To the left is a silver laptop with a grid of travel photos on its screen. Above the laptop is a small potted succulent. To the right of the map is a black camera with a silver lens. Below the camera is a glass of water. In the bottom right corner is another small potted cactus. A person's hands are visible: one holding a white cup at the top, and another holding a black pen, drawing on the map. A notebook with handwritten notes is at the bottom. A semi-transparent grey box with the text 'Köszönöm a figyelmet!' is centered over the map.

Köszönöm a figyelmet!